

Lápréti hangyaboglárka fajok érdekében végzett kezelések tapasztalatai

V. OLT Hortobágy, 2019.07.25-27.

Ambrus András
Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság

1. Hidegségi láprét: 2002 óta folyamatos Maculinea jelölés

Elhelyezkedés: a Fertőmelléki-dombsor

lábánál kialakult láprét, lápos terület mozaik komplexum

Víz utánpótlás: a dombról lefolyó felszíni vizek, valamint beszivárgott és alább felszínre bukkanó felszín alatti vizek

Emberi hatás: tőzeg kitermelés és melioráció, kaszálás

Többi hangyaboglárkás terület:

- Ebergőc 2009-től vizsgált
- Gyulafirátót, Mikládi-láp: 2018.
- Himód-Gyóró közti rétek (2012 óta vizsgált terület)
- Hanság: Urhanya-rét: 2013-2018.
- Somlóvásárhely, Holt-tó: 2005-től egyes években
- Csáfordjánosfa, Répce-mente (alkalmi bejárások csak)

Hidegség:

Kezelések I.:vegetációt érintő beavatkozások

1. Szárazzás az elnádásodott területeken
2. Kaszálás júniusban, mozaikosan
3. Kaszálás szeptember végén a peterakó helyek kivételével (esetenként)
4. Átjárók nyitása az egyes mozaik foltok között (2003-tól)

Avas nád eltávolítása

Átjáró

Menedék terület

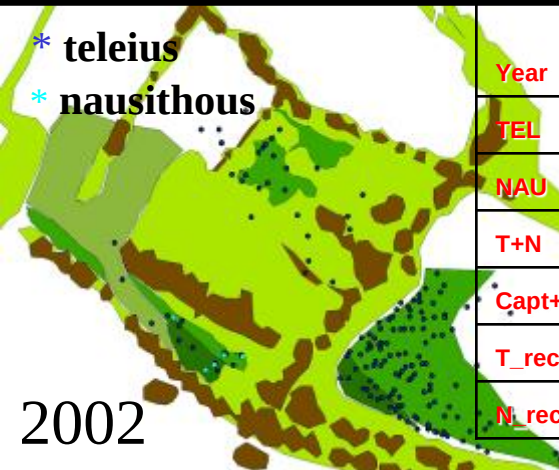
Kezelések II.: vízgazdálkodás
meder szint emelés
(hazai és angol önkéntesekkel)
Megoldás: szabályozó műtárgy
építése lesz

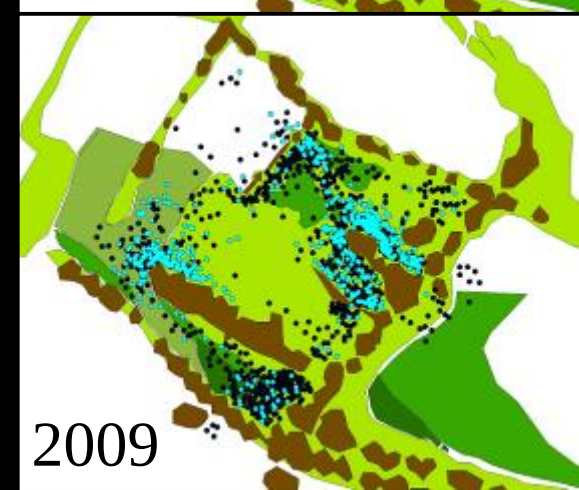
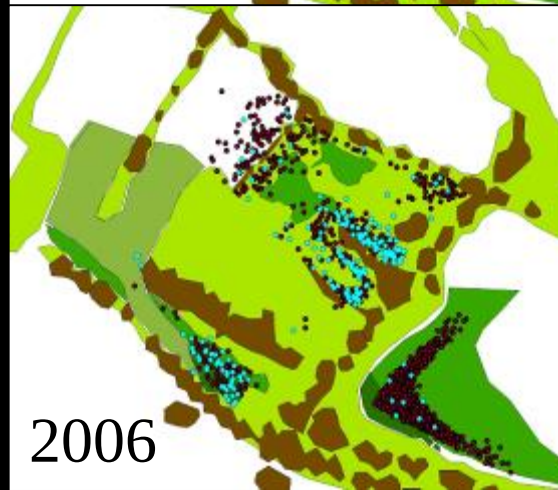
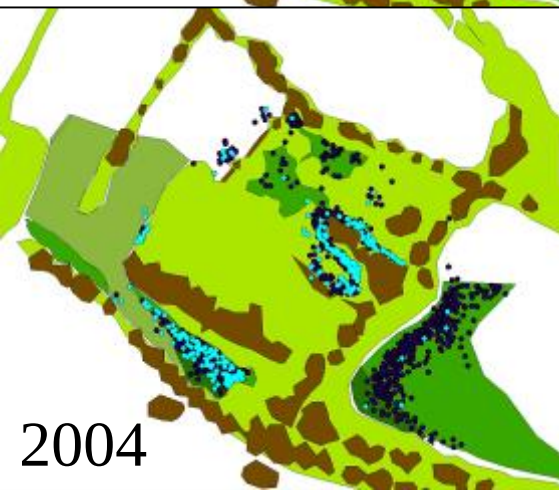
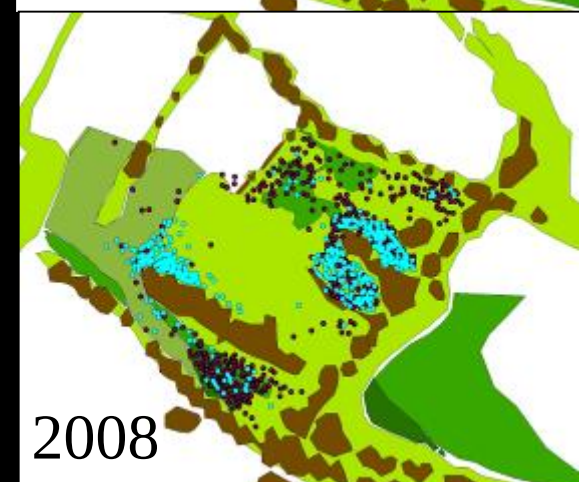
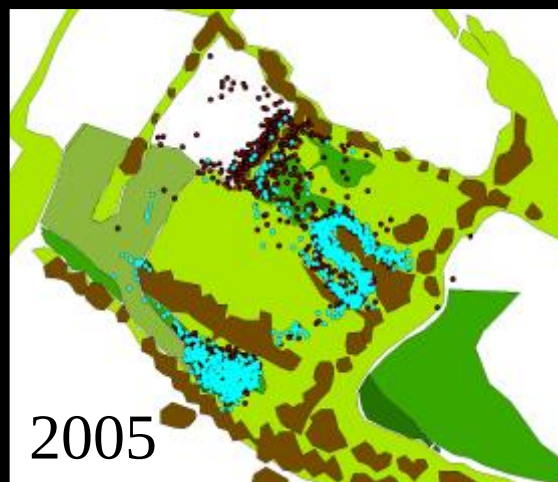
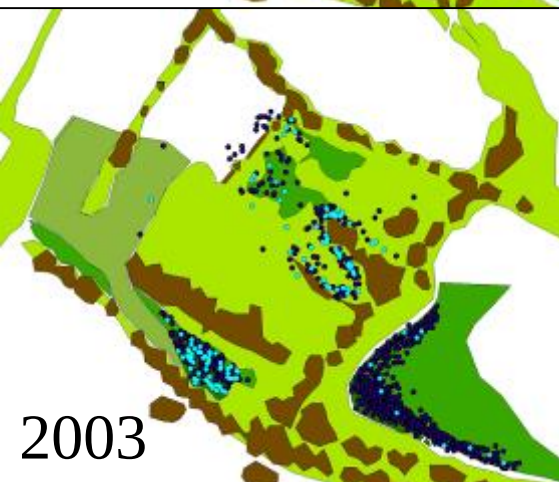

További kezelések: felhalmozódott
száraz nád és fűavar elégetése
NyME gyakorlatosok,
Cserje visszaszorítás: angol
önkéntesekkel

Year	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
TEL	125	521	510	585	651	580	364	727
NAU	5	96	136	380	122	209	231	344
T+N	130	617	649	965	773	789	595	1071
Capt+Rec	172	823	1033	1870	1244	1271	978	1640
T_recapt%	22	25	31	45	36	33	33	31
N_recapt%	17	21	49	52	41	47	46	38

2019: kaszálás júni 14. az ezt követő száraz
Időszak miatt több mint egy hónap múltán
még alig van virágzó vérfű...

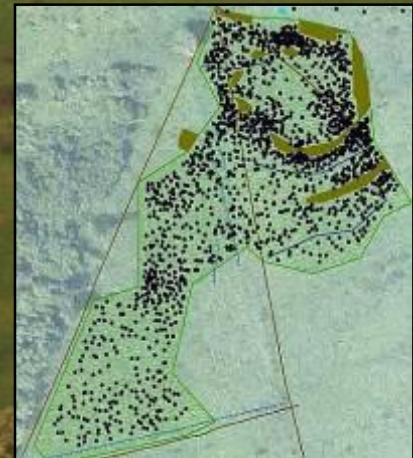
A teleius épp csak kezd mozogni, na, pedig
szinte teljesen eltűnt.

Tanulság:

Még kb. 30 %-nyi kaszálatlan menedék
terület fennhagyása esetén se lehetünk
biztosak benne, hogy elegendő teret
hagytunk a Maculineknek, főleg ilyen
száraz időszakokban. (nem lehet a termelési
célokkal összeegyeztetni az élőhely
fenntartást ezeken a helyeken)

2. Ebergőc

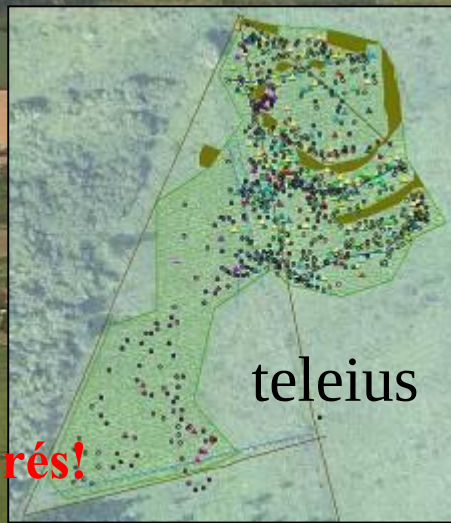
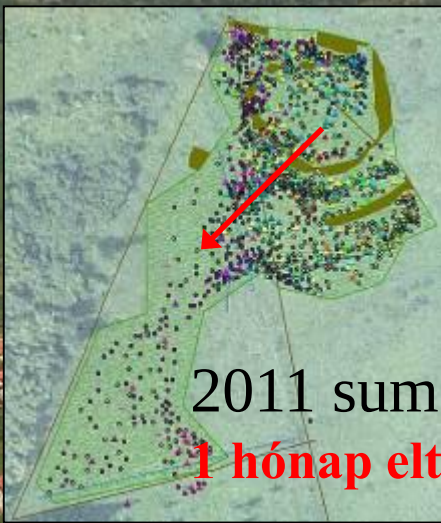

2011. Tavasz: „spontán” leégés

Ideális lenne...

A *Maculinea* népesség a 2011-es csúcsot követően hanyatlani kezdett, a mélypont 2014-15. körül volt, mostanra ismét igen abundáns az állomány, azalcon kivételével, mely nem tudott a mélypontból feljönni.

Tanulság:

„optimális” állapot mellett is lehetnek jelentős abundancia változások!

Jó vízellátottság mellett a legjobb a zéró, vagy minimális beavatkozás

Gyulafirátót, Mikládi-láp

Jó vízellátottságú (2018 nyarán is tocsogott helyenként!), három Maculineás terület, leginkább Ebergőcre hasonlít. Nincs kaszálás. Tanulság: optimális élőhely, zero beavatkozás, nincs földhasználat

Himód – Gyóró: nem saját vagyonkezelés,
kapcsolat a földhasználóval.

2017. Augusztusi „véletlen” kaszálás szinte
teljesen lenullázta a teleius állományt, az amúgy is
gyenge nausithous népesség megszűnt,
2018. totálisalcon dominancia,

2019 kezd feljönni a teleius

TANULSÁG: szoros kapcsolat kell a
földhasználóval, (végső esetben a bírság
lehetőségét is föl lehet vetni...)

Vegetációs időn kívül időnként cserjétleníteni kell!

Lébény, Úrhanya-rét, 100 hektár egyben, legalább a fele vérfüves (is)
A párás klíma miatt a nausithous helyenként domináns és nem követi a szegélyeket (nincsenek is), hanem a rét közepét is belakja.

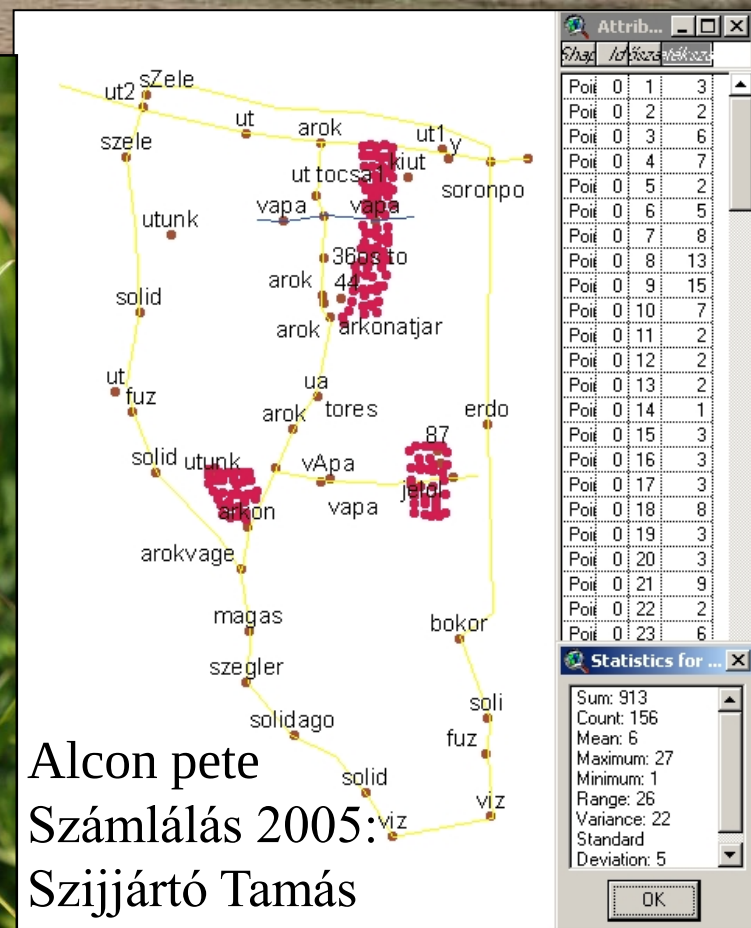
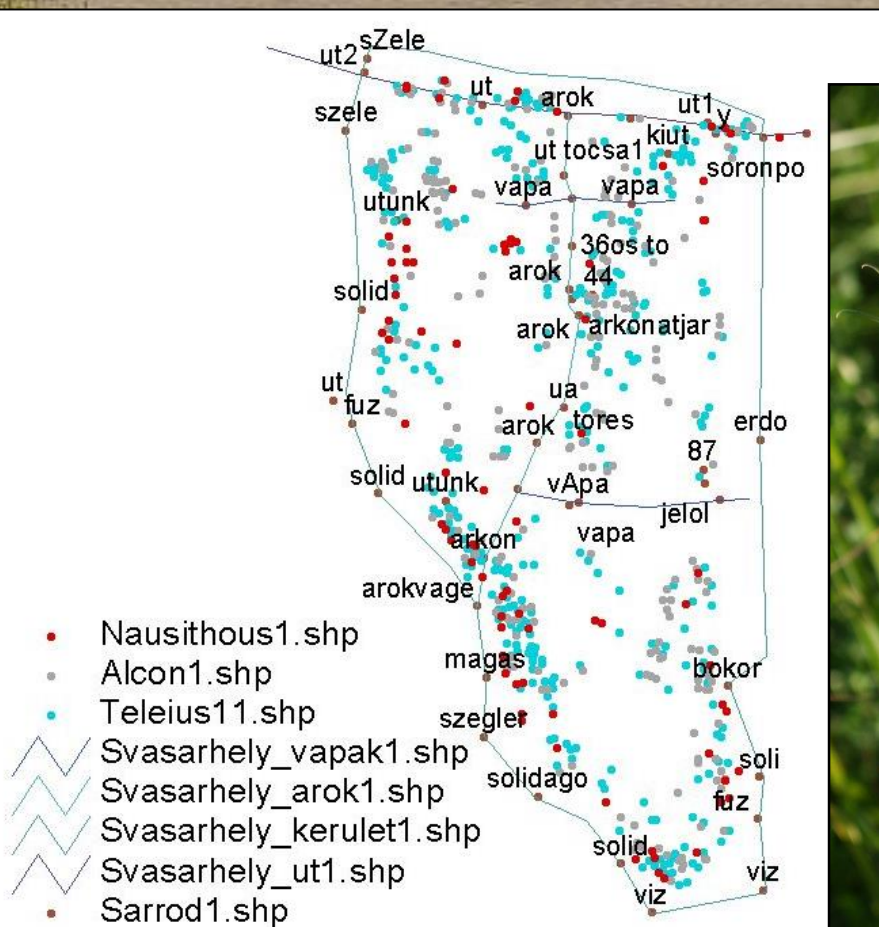
Tanulság:

Ekkora területen lehet mozaikolni, vagy sávos/sematikus felosztással kaszálni, csak egyben nem szabad kezelni

Somlóvásárhely, Holt-tó (2005-2012) jelölés: AA & SzT
2008: a nausithous már szinte teljesen eltűnt...

Tanulság: víz visszatartás, vízpótlás kellene...

Alcon pete
Számlálás 2005:
Sziijártó Tamás

Répce-mente, Csáfordjánosfa térsége

Sajnos évek óta nincs számottevő Maculinea előfordulási adat

Tanulság: összességében ugyan száradni látszik a rét, ám volt néhány tartósabb áradás, amit lehet, mégsem bírnak ki a hernyók a hangya gazdáikkal...

Köszönjük a figyelmet!

